

Valeria Luiselli

1983 yılında Meksika'da dünyaya geldi. Diplomat olan babasının görevi nedeniyle çocukluğu çeşitli dünya ülkelerinde geçti. Felsefe dalında öğrenim gören Luiselli, yüksek lisansına sonradan ders de verdiği Columbia Üniversitesi'nde devam etmiştir. İlk romanı *Kalabalıkta Yüzler* ile *LA Times*'in Art Seidenbaum İlk Roman Ödülü'ne layık görülen Valeria Luiselli'nin öykü ve makaleleri *New York Times*, *McSweeney's*, *Brick*, *Granta* ve *New Yorker* gibi mecralarda yayımlanır. *National Book Foundation*'ın 2014 yılında belirlediği, gelecek vaat eden '35'inden Genç 5 Yazar'dan biri olan Luiselli, çağdaş Latin Amerika edebiyatının yeni kuşak kalemlerinin arasında kendine özgü sesiyle sivrilmiş ve pek çok dile çevrilen eserleriyle özellikle ABD ve İngiltere'de övgü toplamıştır. Valeria Luiselli, adeta mimarı bir yaklaşımla tasarladığı *Kalabalıkta Yüzler*'i takip eden romanı *Dışerimin Hikâyesi*'yle Uluslararası Dublin Edebiyat Ödülü adayları arasına girmiş ve *LA Times* Kurmaca Kitap Ödülü'ne layık görülmüştür. Retorik sanatını masaya yatıran bu dâhiyane metin, kurmacanın olanaklarını hayranlık uyandıracak bir biçimde kullanmasıyla eleştirmenlerden tam not almıştır.

Kayıp Çocuk Arşivi, ABD'nin Meksika sınırında yaşanan dehşetli olaylara eğilmesi bir yana, oyunbaz ve derinlikli yapısıyla çarpıcı, güçlü ve zihinlerden silinmeyecek bir yol romanıdır.

Valeria Luiselli bugün New York şehrinde yaşamakta ve yazmaktadır.

Seda Ersavcı

1982'de Ankara'da doğdu. Ankara Üniversitesi Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi, İspanyol Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdikten sonra Universitat Autònoma de Barcelonada Karşılaştırmalı Edebiyat ve Edebiyat Teorisi yüksek lisansı ve doktorası yaptı. İngilizce ve İspanyolcadan çeviriler ve editörlük yapmaktadır. Belli başlı çevirileri arasında Jack Kerouac-Allen Ginsberg'den *Mektuplar* (İthaki Yayınları) Marcelo Figueras'tan *Kamçatka* (Doğan Kitap) Susana Fortes'ten *Robert Capa'yı Beklerken* (Doğan Kitap) Rodrigo Rey Rosadın *Sağırklar* (Sel Yayınları) Félix Francisco Casanova'dan *Vorace'nin Yeteneği* (İthaki Yayınları) Roberto Bolaño'dan *Lümpen Roman* (Can Yayınları) Carlos María Domínguez'den *Kâğıt Ev* (Jaguar) Valeria Luiselli'den *Kalabalıkta Yüzler* ve *Dışerimin Hikâyesi* gibi eserler yer almaktadır.

Lost Children Archive

© Valeria Luiselli, 2019

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Siren Yayınları'na aittir. Kaynak gösterilerek yapılacak kısa alıntılar haricinde, yayıncının izni olmaksızın hiçbir surette ve hiçbir ortamda paylaşılamaz.

© Siren Yayınları, 2019

Siren - Zamanın Ruhu / Roman

Sertifika No: 16232

ISBN: 978-605-5903-79-4

Birinci Baskı: Eylül 2019

Yayın Yönetmeni: Sanem Sırer

Yayın Koordinatörü: Erol Aydın

Çeviren: Seda Ersavcı

Kapak Uygulama: Nazlım Dumlu

İç Tasarım: ademşenel.com

Baskı: Yaylacık Matbaası

Fatih Sanayi Sitesi, No: 12/197-203

Topkapı, İstanbul. Tel: 212 567 80 03

Sertifika No:44865

Asmalı Mescit Mah. Ensiz Sokak No. 9/312

Beyoğlu-İSTANBUL

t (212) 243 45 65 **f** (212) 251 05 32

www.sirenyayinlari.com

info@sirenyayinlari.com

sireninsesi.blogspot.com

KAYIP ÇOCUK ARŞİVİ

VALERIA LUISELLI

Türkçesi: Seda Ersavcı

ENVANTER

Ön koltuklarda: o ve ben. Torpido gözünde: sigorta poliçesi, ruhsat, kullanıcı el kitabı, yol haritaları. Arka koltukta: iki çocuk, sırt çantaları, bir kutu peçete, içinde su şişeleri ve kolay bozulabilecek atıştırmalıklar olan mavi bir soğutucu. Ve bagajda: içinde Sony PCM-D50 dijital ses kayıt cihazım, kulaklıklar, kablolar, yedek piller olan ufak bir hurç, katlanabilir boom mikrofon sopası, mikrofonu, kulaklıkları, kabloları, zeppelin ve bir deadcat tüylü mikrofon rüzgârlığı ve bir de 702T Sound Devices dijital ses kaydedici için büyük bir Porta-Brace çanta. Ayrıca: içinde kıyafetlerimiz olan dört küçük bavul ve yedi Bankersbox karton kutu (15 x 12 x 10), çift tabanlı, geçme kapaklı.

ORTAKLAŞIM

Sarsılmaması için uğraşmamıza rağmen herkesin ailedeki S yerine dair birtakım kaygıları oldu hep. Kimya dersinde öğrendiğimiz şu çetrefilli, iyonik bağ yerine ortaklaşım bağı olan moleküller gibiyiz - belki de tam tersi, bilemiyorum. Oğlan biyolojik annesini doğumda kaybetmişti ama bu konu hakkında hiçbir zaman konuşulmazdı. Kocam ilişkimizin ilk dönemlerinde bu gerçeği bana tek bir cümleyle aktarmıştı, eşelemeye açık bir konu olmadığını hemen anlamıştım. Ben de kızın biyolojik babası hakkında soru sorulmasından hoşlanmıyorum, bu yüzden bizim ve çocuklarımızın geçmişindeki öğelerle ilgili aramızda her zaman saygılı bir sessizlik antlaşması oldu.

Belki de tüm bunlara karşılık olarak çocuklar hep kendileriyle ilgili, bizi temel alan hikâyeler dinlemek istediler. Onların bizim çocuklarımız olduğu, hepimizin bir aile olduğu zamana dair her şeyi bilmek istiyorlar. Kozmogonik anlatıları araştıran antropologlar gibiler ama çocukları bir narsisizm barındırıyor içinde. Kız, aynı hikâyeleri tekrar tekrar dinlemek istiyor. Oğlan, sanki onlarca, hatta yüzlerce yıl önce yaşanmış gibi or-

tak çocukluk anlarını soruyor. Biz de anlatıyoruz. Hatırlayabildiğimiz tüm hikâyeleri anlatıyoruz onlara. Şayet bir yeri atlar, bir ayrıntıyı karıştırırsak ya da hatırladıkları haliyle arasında en ufak bir değişiklik fark ederlerse her seferinde lafımızı kesip bizi düzeltiyor, hikâyenin bir daha, bu kez düzgün bir şekilde anlatılmasını talep ediyorlar. Böylece zihinlerimizde kasetleri başa sarıyor ve yeniden, en baştan oynatıyoruz.

KURUCU MİTLER

Başlangıcımızda neredeyse boş bir apartman dairesi ve sıcak hava dalgası vardı. O dairedeki ilk gecemizde -kısa süre önce ardımızda bıraktığımız daireden söz ediyorum- dördümüz iç çamaşırlarımızla salonda, yerde oturuyorduk, avuçlarımızda pizza dilimleriyle ter içinde, bitap halde.

Eşyalarımızın bir kısmını ve o gün aldığımız bir iki ekstra şeyi boşaltmıştık: bir tirbuşon, dört yeni yastık, cam temizleyici, bulaşık deterjanı, iki küçük çerçeve, çivi, çekiç. Sonrasında çocukların boylarını ölçmüş, koridor duvarına ilk izleri bırakmıştık: 84 santimetre, 107 santimetre. Sonra her birimizin kendi, eski evinde asılı olan iki kartpostalı asmak üzere mutfak duvarına iki çivi çakmıştık: Biri bir Malcolm X portresiydi, öldürülüşünden kısa bir süre önce çekilmişti, başını sağ eline yaslamış, birine ya da bir şeye dikkatle bakıyordu; diğeriye Emiliano Zapata portresi, dimdik ayakta duruyordu, bir elinde tüfeği, öbüründe bir kılıç, bir omzunda bir kuşak vardı, ikili fişekliği çaprazlama asılıydı. Zapata kartpostalını koruyan cam hâlâ eski mutfağımdan kalma bir kir tabakasıyla -yoksa is miydi?- kaplıydı. İkisini de buzdolabının yanına astık. Ama yine de, onları astıktan sonra bile, yeni daire hâlâ çok boş, duvarlar çok beyaz görünüyor, hâlâ yabancı geliyordu.

Oğlan pizzasını çiğnerken salona şöyle bir baktı, “Şimdi ne yapıyoruz?” diye sordu.

 DÖRT DEFTER (18 x 13 cm)

“Okuma Üzerine”
“Dinleme Üzerine”
“Çeviri Üzerine”
“Zaman Üzerine”

 DOKUZ KİTAP

The Cantos, Ezra Pound
Lord of the Flies, William Golding [*Sineklerin Tanrısı*, William Golding]
On the Road, Jack Kerouac [*Yolda*, Jack Kerouac]
Heart of Darkness, Joseph Conrad [*Karanlığın Yüreği*, Joseph Conrad]
New Science, Giambattista Vico [*Yeni Bilim*, Giambattista Vico]
Blood Meridian, *All the Pretty Horses*, *Cities of the Plain*, Cormac
McCarthy [*O Güzel Atlar*, Cormac McCarthy]
2666, Roberto Bolaño [2666, Roberto Bolaño]
Untitled for Barbara Loden, Nathalie Léger
The New Oxford Annotated Bible, Tanrı? [*Yeni Oxford Açıklamalı Notlu
İncil*, Tanrı?]

 DOSYA (NOTALAR)

Metamorphosis, Philip Glass
Cantigas de Santa Maria (Bilge Alfonso), Jordi Savall

KAYIPLAR

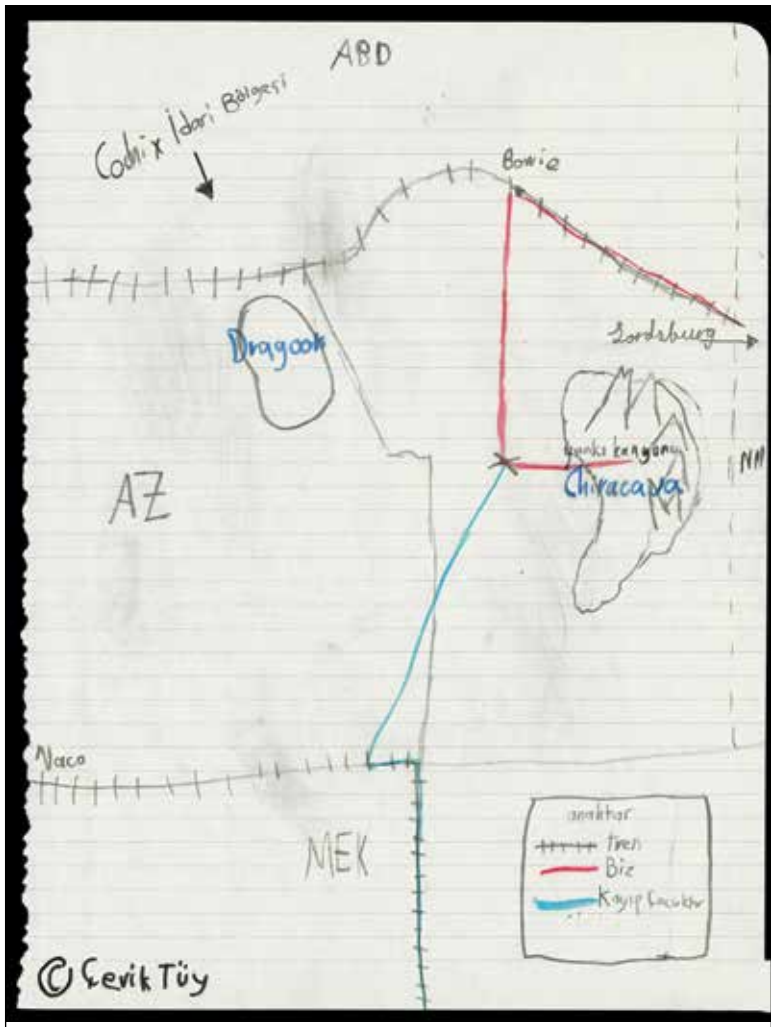
Sınır bölgesi doğal olmayan bir sınırın duygusal tortusuyla yaratılmış bulanık, belirsiz bir yerdir. Daimi bir geçiş hali içindedir. Sakinleri yasaklılar, men edilmişlerdir.

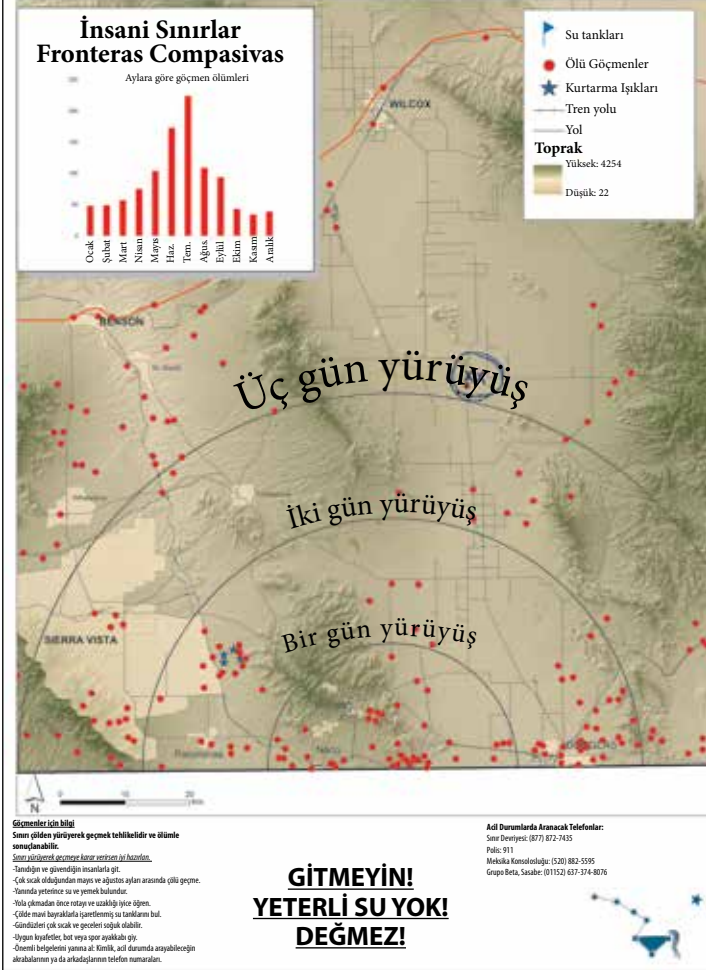
– Gloria Anzaldúa

*Dua et de rez.'de hiç melek görmeyesin.
Görürsen seni Zion'a ya da Oklahoma'ya götürüyor olacaklar çünkü ya da bizim için belirledikleri başka bir cehenneme.*

– Natalie Diaz

2 HARİTA

İ KUPÜR / POSTER

ARANIYOR

Evsiz Çocuklara Ev Aranıyor

Doğudan gelen bir grup evsiz çocuk

25 ŞUBAT 1910, CUMA GÜNÜ TROY, MO.'YA VARACAKTIR.

Yaşları değişen bu kız ya da erkek çocuklar, sorumsuzca dünyaya atılmıştır. New York Çocuklara Yardım Derneği'nin girişimiyle buraya gelmektedirler. Çeşitli yetimhanelerden çıkmışlardır. Vatandaşların onlara güzel yuvalar sunması umulmaktadır. Çocukları alacak olan kişiler yörenin ileri gelenleri tarafından yazılmış tavsiye mektupları sunulmaktadır. Onları ailelerinin bir ferdi olarak kabul edecek, 17 yaşına gelene değin onlara bakacak, besleyecek, okula ve kiliseye gönderecek kişiler aranmaktadır. Aşağıda anılan şahsiyetler çocukların yeni evlerine yerleştirilmelerinde görev alacak ve otortitelere yardım edecek bir komite oluşturmuştur:

O.H. Avery E.B. Woolfolk H.F. Childers
Wm. Young G.W. Colbert

Başvurular yerel komiteye yapılmalı, yerel komite tarafından onaylanmalıdır.

Adres temsilci tarafından bildirilecek. Gelin, çocukları görün,
adresi öğrenin. Taksim

**25 ŞUBAT CUMA GÜNÜ SAAT 1.30'DA OPERA
BİNASI'NDA GERÇEKLEŞTİRİLECEK.**

B. W. TICE and MISS A. L. HILL, Agents, 105 E. 22nd St., New York City.
RUY. J. W. SWAN, University Place, Nebraska, Western Agent.

Çocuklara Ev. Orphan Train Movement, 1910

İ NOT

1850 yılında New York'ta yaklaşık otuz bin evsiz çocuk vardı. Çöpten beslenir, sokaklarda güruhlar halinde dolaşırlardı. Binaların gölgelerinde ya da kaldırımların ısıtma ızgaralarının üzerlerinde uyurlardı. Korunma amacıyla sokak çetelerine katılırlardı.

1853'te Charles Loring Brace onlara yardım eli uzatmak için Children's Aid Society'yi (Çocuklara Yardım Derneği) kurdu.

Ama devamlı destekte bulunmanın imkânı yoktu.

Bir yıl sonra Aid Society bir çözüm buldu.

Açık arttırmayla satılmaları ve aileler tarafından evlat edinilmeleri için onları trenlere bindirip batıya gönderdi.

1854 ile 1930 arasında 200.000'den fazla çocuk NY'den gönderildi.

Kimileri onlarla ilgilenen iyi ailelere düştü.

Diğerleri hizmetçi ya da köle olarak alındı, insanlık dışı yaşam şartlarına maruz bırakıldı.

Bazense dile getirilemez tacizlere.

Çocukların yerlerinin toplu halde değiştirilmesine Misafir Etme

Programı adı verildi.

Çocuklar Orphan Train Riders (Öksüz Treni Yolcuları) olarak anılmaya başlandı.

📌 DOSYA (BRENT HAYES EDWARDS'IN ARAŞTIRMA KAYNAKÇASINDAN: "ARŞİV TEORİLERİ")

"What Is Past Is Prologue: A History of Archival Ideas Since 1898, and the Future Paradigm Shift," Terry Cook ("Geçmiş Giriştir: 1898'den Günümüze Arşiv Düşüncesi Tarihi ve Gelecek Paradigma Değişimi", Terry Cook)

"The End of Collecting: Towards a New Purpose for Archival Appraisal," Richard J. Cox ("Toplamanın Sonu: Arşiv Değerinde Yeni Bir Amaca Doğru", Richard J. Cox)

"Reflections of an Archivist," Sir Hilary Jenkinson ("Bir Arşivcinin Düşünceleri," Sir Hilary Jenkinson)

Owning Memory: How a Caribbean Community Lost Its Archives and Found Its History, Jeannette Allis Bastian (*Hafızaya Sahip Çıkmak: Bir Karayip Topluluğunun Arşivini Kaybedip Tarihini Bulması*, Jeannette Allis Bastian)

Dwelling in the Archive: Women Writing House, Home, and History in Late Colonial India, Antoinette Burton (*Arşivde Yaşamak: Kadın Yazımında Ev, Yuva ve Geç Kolonyal Hindistan Tarihi*, Antoinette Burton)

2 FOTOĀRAF

2 FOTOĀRAF

